

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
CLUJ-NAPOCA
INSTITUTUL DE STUDII DOCTORALE
FACULTATEA DE TEOLOGIE REFORMATĂ

Harisme și instituție în istoria Bisericii
Penticostale din România (1922-1989)
(rezumat)

Coordonator:

Prof. univ. dr. BUZOGÁNY Dezső

Doctorand:

BĂLĂBAN Ciprian

CLUJ-NAPOCA

2013

Cuvinte cheie: pentecostal, pentecostalism, biserică, harismă, daruri spirituale, persecuție, istorie, comunism, securitate, instituție, disident, evanghelic.

PLANUL LUCRĂRII

1. Introducere	5
2. Teologia harismatică a pentecostalilor din România în perioada 1922-1989.8	
2.1. Definirea botezului cu Duhul Sfânt	8
2.2. Darurile spirituale și rodul Duhului Sfânt	10
2.3. Darurile spirituale și botezul în Duhul Sfânt	11
2.4. Sunt darurile spirituale actuale?	12
2.5. Scopul darurilor spirituale	13
2.6. Cum se obțin darurile spirituale?	14
2.7. Greșeli, abuzuri și falsificări	15
2.8. Darurile și slujbele spirituale	17
2.9. Reglementarea întrebuițării darurilor spirituale	18
2.10. Interpretarea darurilor spirituale prezentate în <i>1Corinteni 12:8-10</i> , în pentecostalismul românesc (1922-1989)	22
2.10.1. Darul vorbirii despre înțelepciune	22
2.10.2. Darul vorbirii despre cunoștință	25
2.10.3. Darul deosebirii duhurilor	28
2.10.4. Darul credinței	30
2.10.5. Darul tămăduirilor	31
2.10.6. Darul de a face minuni	33
2.10.7. Darul proorociei	34
2.10.8. Darul feluritelor limbi	39
2.10.9. Darul tălmăcirii limbilor	42
3. Mișcarea pentecostală din România în căutarea recunoașterii oficiale	43
3.1. Apariția mișcării pentecostale în România	43
3.2. Demersuri pentru obținerea recunoașterii oficiale	50
3.3. Tensiuni în relația cu celelalte confesiuni	56
3.3.1. Bapțiștii	56

3.3.2. Creștinii după Evanghelie	60
3.3.3. Ortodocșii. Studiu de caz: Grigorie Comșa, episcopul Aradului	61
3.4. Persecuții	69
3.5. Controverse interne și schisme	78
4. Reconfigurarea identității instituționale. Clandestinitate versus integrare în Cultul Baptist (1938–1945)	97
4.1. Înăsprirea prigoanei	97
4.2. Intrarea în Asociația Bapțiștilor Independenți	98
4.3. Intrarea în Cultul Baptist	101
4.4. Persecuția antonesciană	104
5. Perioada comunistă (1945–1989)	106
5.1. Calea către recunoașterea oficială	106
5.1.1. Recunoașterea provizorie din partea statului (1945–1949)	106
5.1.2. Centralizarea – condiție pentru recunoașterea definitivă	111
5.1.2.1. Unirea	111
5.1.2.2. Federalizarea	123
5.2. Amestecul statului comunist în problemele interne ale Bisericii	128
5.2.1. Colaborarea cu Securitatea	128
5.2.2. Uniformizarea serviciilor religioase	138
5.2.3. Propagandă politică, influențare și dezinformare. Studiu de caz: Politizarea <i>Buletinului Cultului Penticostal</i>	146
5.2.3.1. 23 August 1944	147
5.2.3.2. 30 Decembrie 1947 – Ziua Republicii	152
5.2.3.3. Sărbătorile Unirii	155
5.2.3.4. Muncă, Independență, Victorie (sărbătorile lunii mai) ...	157
5.2.3.5. Luna prieteniei româno-sovietice	160
5.2.3.6. Ziua de naștere a lui Nicolae Ceaușescu	161
5.2.3.7. Libertate, pace și propagandă	162
5.2.4. Acțiuni interne ale cultului determinate de constrângerea comunistă.....	166
5.2.5. Cultul Penticostal în viziunea Departamentului Cultelor	178
5.2.6. Persecuții directe	180
5.3. Rezistența la instituționalizare - Biserica subterană	183
5.3.1. Grupările disidente și adunările clandestine	183

5.3.2. Studii biblice clandestine	199
5.3.3. Acte de cult clandestine	203
5.3.4. Traficul ilegal de literatură creștină	205
5.3.5. Proteste și rezistență	209
6. Concluzii	213
7. Anexă 1. Statistici privitoare la mișcarea penticostală din România	217
8. Anexa 2. Cântări cenzurate din repertoriul penticostal	228
9. Bibliografie	277

Obiectivul principal al tezei de față este ca, prin cercetare teologică și istorică, să arate dacă în procesul istoric de dezvoltare a mișcării pentecostale din România în perioada anilor 1922-1989, de la stadiul de grupare anonimă, apoi clandestină, până la stadiul de cult recunoscut de stat, care prezintă caracteristici diferite de la o perioadă la alta, teologia și practica în legătură botezul cu Duhul Sfânt și harismele au fost modificate, influențate sau schimbate, în ce mod s-a produs aceasta și care au fost factorii care au determinat sau prin care s-a încercat determinarea acestor schimbări.

Pentru atingerea acestui obiectiv, pe lângă cărțile de istorie pentecostală românească scrise până acum sunt folosite multe documente de arhivă (Arhivele Naționale din România, Arhiva Secretariatului de Stat pentru Culte, Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, dar și arhivele unor biserici locale sau persoane particulare), reviste, atât publicate de pentecostali, cât și alte reviste în care se face referire la pentecostali, broșuri, cărți de cântări, ziare, foi volante și manuscrise. Pentru verificarea unor informații au fost folosite interviuri luate unor membri activi în mișcarea pentecostală care au putut depune mărturie despre activitatea unor lideri pentecostali, sau au putut clarifica contextul unor evenimente.

Structura tezei este formată din patru capitole, după cum urmează:

1. Teologia harismatică a pentecostalilor din România în perioada 1922-1989

În acest prim capitol, folosind publicații și manuscrise aparținând pentecostalilor din România în perioada anilor 1922-1989 a fost studiată perspectiva pentecostalilor români în legătură cu darurile spirituale care nu pot avea un corespondent nativ (este vorba de lista din *1Corinteni 12: 8-10*), raportul dintre aceste harisme și botezul cu Duhul Sfânt, rodul Duhului Sfânt și slujbele spirituale. Este analizată concepția pentecostală românească despre manifestarea acestor daruri spirituale în zilele noastre și despre modul în care acestea se obțin. Sunt observate greșelile în legătură cu lucrarea harismelor asupra cărora se atrage atenția în scrierile pentecostale, cât și abuzurile și falsurile care pot apărea. De asemenea, un subcapitol analizează regulile care au fost promovate în practica pentecostală românească în legătură cu manifestarea harismelor.

În partea a doua a acestui capitol este prezentată concepția pentecostală românească despre fiecare dintre cele nouă harisme enumerate în *1Corinteni 12: 8-10*.

2. Mișcarea penticostală din România în căutarea recunoașterii oficiale

La începutul acestui capitol sunt analizate informațiile despre data și locul unde prezența primilor penticostali din România este atestată pe teritoriul României. Sunt discutate trei posibilități majore.

Una dintre ele, care devine din ce în ce mai insistentă în ultima vreme, plasează locul de început penticostalismului românesc în Bucovina. În legătură cu acest loc sunt susținute câteva versiuni, de la cele mai temperate care prezintă ani ca 1922, 1920, 1918, până la cele mai curajoase, care susțin variante precum anul 1911 sau anul 1908. Ca scenă a dezvoltării penticostalismului românesc timpuriu sunt amintite Vicovu de Sus și Udeștiul.

O piatră de încercare pentru veridicitatea acestor informații cu privire la grupurile penticostale apărute în Bucovina constituie faptul că Eugen Bodor, un important lider penticostal din România, care a aderat la penticostalism în anul 1929, locuind în acea vreme în Burdujeni (pe atunci o periferie a Sucevei, astăzi cartier în Suceava) susține, avându-l ca oponent pe Gheorghe Bradin, anterioritatea grupului penticostal săsesc din zona Mediaș față de cel din zona Aradului, Bodor fiind complet ignorant în legătură cu existența unor grupuri penticostale mai timpurii în Bucovina, despre care dacă ar fi avut informații cu siguranță le-ar fi folosit în disputa sa cu Gheorghe Bradin.

O altă serioasă problemă întâmpinată de aceste informații este faptul că trei lideri penticostali din Bucovina: Arcade Coroamă, Constantin Pătraș și Pavel Coroamă, publică în anul 1972 un articol în *Buletinul Cultului Penticostal* în care declară că prima persoană din zonă care a avut experiența botezului cu Duhul Sfânt a fost Gavrilă Cristian, el aderând la credința penticostală în anul 1928, auzind de această credință de la Augustin Buta din Transilvania.

În ce privește apariția penticostalismului în România între sașii din județul Sibiu, în localitățile Dârlos sau Curciu prin anii 1919 sau 1921, este mult mai bine documentată. Dar această comunitate penticostală nu s-a propagat în întreaga țară, ci a rămas în interiorul comunității săsești.

Cert este faptul că grupul apărut în anul 1922 la Păuliș (astăzi în județul Arad, pe atunci în regiunea Timișoara), având ca personaje centrale pe soții Bradin Gheorghe și Persida, a fost cel din care penticostalismul s-a răspândit în întreaga țară.

În continuarea primului subcapitol este prezentată răspândirea credincioșilor penticostali în întreaga țară.

Începând cu finalul anului 1924, grupul pentecostal din Păuliș a încercat de mai multe ori să obțină recunoaștere oficială din partea Ministerului Cultelor, dar fără nici un rezultat favorabil.

În anul 1929 un grup pentecostal destul de mare era dezvoltat în zona Brăila-Galați. Astfel, s-a încercat o nouă strategie de recunoaștere, care să nu mai aducă aminte celor din minister de pentecostali, aceștia luând numele de apostolici, locația sediului central s-a hotărât să nu mai fie localitatea Păuliș, ci Brăilița (o periferie a Brăilei), iar liderii să fie alții: Ion Bododea și Mihai Radu. Din partea ministerului se primește un prim răspuns foarte ambiguu, după care urmează mai multe răspunsuri negative, ministerul identificând faptul că denumirile de apostolici și pentecostali se referă la același grup.

În toate deciziile Ministerului Cultelor care au urmat pentecostalii figurau în lista grupărilor religioase interzise.

În perioada interbelică față de pentecostali, care erau o confesiune relativ nouă, au apărut o serie de reacții din parte altor confesiuni creștine din România. Atitudinea acestora o putem desprinde din articolele publicate în unele reviste și chiar din unele cărți și broșuri. Astfel, pot fi întâlnite critici la adresa pentecostalilor din partea baptiștilor, a creștinilor după Evanghelie și a ortodocșilor, în legătură cu ceștia din urmă dintre reacțiile care au avut loc în perioada interbelică fiind analizată în această cercetare doar cea a episcopului Grigorie-Gheorghe Comșa, care este cea mai amplă și, am putea spune, și cea mai documentată.

Dintre articolele scrise de baptiști în legătură cu pentecostalii se desprind puncte de vedere care oscilează între cesaționism și acceptarea manifestării harismelor în zilele noastre, având în legătură cu pentecostalii doar unele obiecții, cum ar fi, manifestarea publică a glosolaliei, atunci când nu există cineva să interpreteze proorocia.

În articolele scrise de creștinii după Evanghelie sunt prezentate unele fapte pe care le-ar fi făcut Eugen Bodor pe când era creștin după Evanghelie și anumite învinuiri aduse altor lideri pentecostali: Gheorghe Bradin și Ion Bododel, zis Bododea.

În ce privește lupta împotriva confesiunilor protestante, în special a baptiștilor, dar și a pentecostalilor, a episcopului Grigorie-Gheorghe Comșa, aceasta este redată în multele cărți și broșuri pe care le-a publicat pe această temă. În concepția episcopului Comșa, de altfel o idee larg răspândită în perioada interbelică, întâlnită uneori și astăzi, un român trebuie să fie de confesiune creștin-ortodoxă, convingerea sa fiind că apariția și dezvoltarea în România a unor confesiuni religioase cum sunt baptiștii, pentecostalii și

advenștii, este generată de acțiunile inițiate de maghiari, care urmăresc deznaționalizarea românilor. De asemenea, Comșa își exprimă temerea că aceste confesiuni religioase ar putea fi folosite de comuniști pentru a acapara România.

Există și o latură pozitivă și activă a luptei episcopului Comșa împotriva „sectelor”, aceasta fiind organizarea în scop misionar a preoților.

În continuarea acestui capitol sunt prezentate o serie de persecuții prin care au trecut penticostalii din România în perioada interbelică. Informații despre acestea s-au păstrat în publicațiile din acea perioadă. Pe lângă abuzurile pe care le-au suferit penticostalii în această perioadă, sunt consemnați documentar trei credincioși penticostali care au decedat în timpul persecuțiilor din perioada interbelică. Este vorba de Partenie Pera din Lipova, decedat în anul 1927, Gavril Cârștian (sau Cristian), decedat în anul 1935 și un martir anonim, decedat în luna decembrie a anului 1936, în timp ce era înțemnițat pentru credința sa penticostală.

În finalul acestui capitol sunt prezentate controversile și schismele care au avut loc în mișcarea penticostală din România în perioada interbelică. Cea mai mare controversă din această perioadă a fost legată de practicarea sau nu a actului spălării picioarelor la Cina Domnului (împărtășanie). Această controversă este analizată în detaliu. Grupul care nu practica spălarea picioarelor a apărut în urma misiunii desfășurate de câțiva misionari care aparțineau de Misiunea pentru Europa de Est și Rusia cu sediul la Danzig (azi Gdansk). Separările care s-au produs între penticostali în această perioadă s-au păstrat și după al doilea război mondial.

Tot din această perioadă este consemnată o reacție a unui grup din Moldova care se opunea organizării ierarhice a confesiunii penticostale, probabil sub influența creștinilor după Evanghelie.

3.Reconfigurarea identității instituționale. Clandestinitate versus integrare în Cultul Baptist (1938–1945)

În anul 1938 din cauza înăspririi prigoanei s-a încercat o soluție de compromis. Mulți penticostali au intrat în „Asociația Bapșștilor Independenți”, care, în virtutea recunoașterii pe care a primit-o din parte statului austro-ungar înainte de anul 1918, avea recunoaștere și din partea Ministerului Cultelor din România, dar avea un număr mic de membri. Colaborarea cu acest grup a fost de scurtă durată, din cauza unor divergențe apărute între Gheorghe Bradin, liderul penticostalilor și Alexandru Szaday, liderul acestei asociații religioase.

După eșecul colaborării cu Alexandru Szaday, Gheorghe Bradin a negociat cu Iosif Iacob, care era președintele filialei Arad a Cultului Baptist, înscrierea unui număr mare de penticostali în această filială. Intrarea în Cultul Baptist a devenit un model pe care l-au urmat și penticostalii din alte zone ale țării, deși nu toți au acceptat acest compromis, unii dintre ei preferând clandestinitatea.

Refugiul în Cultul Baptist s-a dovedit a fi vremelnic, deoarece pe data de 28 decembrie 1942 prin decretul-lege nr. 927 confesiunile baptistă, adventistă și creștină după Evanghelie au fost desființate pentru că se considera că prin legăturile lor cu Anglia și SUA contribuie la dizolvarea unității naționale a românilor. În urma acestui decret, mulți credincioși penticostali, care nu s-au lepădat de crezul lor, alături de credincioși din celelalte confesiuni evanghelice, au fost condamnați, de regulă, la 25 de ani de închisoare. Dintre aceștia se cunoaște un martir, Voicu Rusin, din localitatea Lascăr Catargiu, județul Covurlui, (azi Schela, județul Galați), care a murit pe data de 24 august 1944, când închisoarea în care se afla a fost lovită de o grenadă.

4.Perioada comunistă (1945-1989)

În primul subcapitol care analizează evoluția mișcării penticostale din România în perioada comunistă este luat în studiu parcursul făcut de cele trei grupuri penticostale care s-au cristalizat după al doilea război mondial. Condițiile impuse de Ministerul Cultelor pentru recunoașterea definitivă a penticostalilor au fost unirea celor trei grupuri și intrarea în „Federația Cultelor Evanghelice”, alături de bapțiști, adventiști și creștini după Evanghelie. Această centralizare se făcea după model sovietic pentru a avea un control mai bun asupra acestor confesiuni.

În al doilea subcapitol sunt analizate căile prin care statul comunist a încercat amestecul în problemele interne ale bisericii penticostale, urmărind influențarea liderilor și a credincioșilor, atât în ce privește perspectiva asupra societății, cât și din punct de vedere doctrinar, având drept obiective oprirea creșterii numerice a penticostalilor, diminuarea numărului acestora și chiar destrămarea acestei confesiuni.

Un prim aspect analizat la acest subcapitol este colaborarea cu Securitatea. Sunt observate obiectivele urmărite de Securitate prin formarea agenturii penticostale în care au fost recrutați mulți păstori și credincioși, la care s-au mai adăugat și persoane infiltrate din exterior, modul în care erau recrutați agenții, cât și o varietate de raportare a credincioșilor sau pastorilor la cerințele Securității.

Apoi, este analizat modul în care ministerul a încercat uniformizarea și standardizarea serviciilor divine pentecostale, pentru a nu lăsa loc manifestării harismelor. De asemenea, sunt identificate motivele pentru care unele cântări din repertoriul pentecostal au fost interzise de cenzura comunistă în ediția din anul 1952 a *Harfei*, unele dintre ele fiind reintroduse, cu unele modificări, în ediția din anul 1970.

În continuare, este studiată propaganda politică la care au fost supuși credincioșii pentecostali și modul în care revista *Buletinul Cultului Pentecostal* a fost politizată, prin condiționarea apariției ei de publicarea unor astfel de articole.

În secțiunea a patra a acestui subcapitol sunt studiate unele acțiuni interne ale cultului determinate de constrângerea statului comunist. Acestea constau în promovarea sau marginalizarea unor persoane din funcțiile de conducere, limitarea serviciilor divine care trebuiau să se țină numai sâmbătă seara și duminică dimineața până cel mult la ora 14, arondarea unor comunități mai mici la altele mai mari, pentru a împiedica creșterea comunităților mici prin desființare și a celor mari prin supraaglomerare, convingerea credincioșilor să se înscrie în colectiv etc. Dar cel mai important obiectiv pe care-l urmărea ministerul în comunitățile pentecostale era „întărirea disciplinei”, expresie prin care poate fi înțeleasă interzicerea manifestării harismelor.

În continuare este analizată perspectiva Departamentului Cultelor asupra pentecostalilor. Cu toate că era un cult religios recunoscut de stat, pentecostalii erau considerați de lucrătorii de la Departamentul Cultelor ca fiind „o infecție”, „mistici bolnăvicioși”, „fanatici”, „habotnici” care se împotrivesc culturii.

În ultima secțiune a acestui subcapitol sunt trecute în revistă exemple de persecuții directe suportate de pentecostalii din România în perioada comunistă. Acestea au constat în discriminări făcute la serviciu și în școli, concedieri, amenzi, mergând până la anchete, întemnițări și condamnări pentru activități religioase clandestine sau pentru traficul de literatură creștină.

În al treilea subcapitol sunt analizate modalitățile prin care credincioșii pentecostali au opus rezistență acțiunilor de influențare și limitare a libertății religioase pe care statul comunist a încercat să le impună bisericilor, în cazul nostru Cultului Pentecostal.

O reacție imediată a pentecostalilor în fața îngrădirilor impuse în perioada comunistă a fost formarea grupărilor disidente. Multitudinea acestora a determinat Securitatea să vorbească despre o grupare religioasă clandestină pe care o numeau „pentecostalii disidenți”. Unele dintre grupurile astfel formate au meritul de a se fi

constituit într-o veritabilă rezistență anticomunistă. Altele au ajuns la unele devieri doctrinare sau să fie conduse de anumiți profeți falși. Cu timpul, s-a ajuns la situația în care foarte mulți credincioși care frecventau adunările oficiale ale cultului participau și la întâlniri religioase clandestine, în care harismele puteau fi practicate fără îngrădire.

Apoi, cu ajutorul unor organizații occidentale au fost organizate studii biblice clandestine, de asemenea, era organizat foarte bine traficul ilegal de literatură creștină. Deși informațiile despre aceste activități clandestine sunt greu de recuperat, s-au păstrat unele informații despre aceste activități în dosarele Securității. Parțial, ele pot fi recuperate și din mărturiile anumitor persoane implicate, dar din cauza clandestinității, aceste persoane nu cunosc detalii.

Tot în acest capitol sunt cercetate informații despre acte de cult clandestine înfăptuite în mediul penticostal românesc. În contextul în care autoritățile comuniste controlau și limitau numărul celor care erau botezați, practicarea clandestină a acestui act de cult este o situație des întâlnită în mediul penticostal. Pe lângă acestea mai pot fi întâlnite chiar și ordinări clandestine, făcute fără a avea avizul Departamentului Cultelor.

A existat și o rezistență directă a unor penticostali români față de constrângerile venite din partea statului comunist, care constau din anumite declarații publice, scrisori de protest trimise autorităților din țară sau unor organizații sau posturi de radio din străinătate, rezistență la înscrierea în colectiv, construirea sau extinderea unor case de rugăciune fără a avea autorizație etc..Despre acestea sunt prezentate informații în ultima secțiune a tezei.

Concluzii

În primul sfert de secol al existenței lor pe teritoriul României, credincioșii penticostali și-au desfășurat activitatea în clandestinitate totală, sau parțială – este cazul celor care s-au integrat în Cultului Baptist între anii 1938-1945. Grupul care s-a răspândit cel mai mult în țară a fost grupul apărut la Păuliș, avându-l ca lider principal pe Gheorghe Bradin; acest grup a fost primul care a căutat o recunoaștere oficială din partea statului.

Interzicerea activității penticostalilor din România de către Ministerul Cultelor în perioada interbelică a fost cauzată de mentalitățile sociale ale acestei perioade, mentalități caracterizate de un naționalism religios radical. Mai concret, în contextul în care s-a realizat unirea Transilvaniei cu România a existat o adevărată fobie privind posibilele acțiuni prin care alte state puteau urmări dezintegrarea statului român. Astfel, de multe ori,

penticostalismul a fost văzut fie ca o încercare a maghiarilor de a-i face pe români să uite de tradiția lor religioasă – creștinismul de tip răsăritean –, fie ca o infiltrare, cu scopuri imperialiste, a englezilor sau a americanilor. Sloganul „A fi un bun român înseamnă a fi ortodox” era rostit în mod axiomatic de unele personalități ale vremii. O altă concepție, aflată la polul opus față de cele prezentate anterior, o constituia ideea că penticostalii erau niște comuniști care făceau propagandă politică sub acoperire religioasă.

Pe teren, penticostalii erau de multe ori persecutați, adesea după bunul plac al unor autorități locale, chiar dacă nu se putea demonstra faptul că doctrina penticostală ar fi adus vreă atingere organizării statului român și instituțiilor sale sau că ea ar fi contravenit ordinii publice și bunelor moravuri.

Penticostalii sunt propovăduitorii unui creștinism care trebuie să se asemene până la identificare cu cel apostolic. Pe lângă doctrinele creștine recuperate de protestantism – salvarea numai prin har, nu prin merite, numai prin credință, nu prin fapte, numai prin Hristos, nu prin mijlocirea sfinților, *Sfânta Scriptură* ca singura autoritate în materie de credință, trăirea sfințirii și aplicarea disciplinei spirituale de către toți credincioșii, nu numai de către călugări –, penticostalii mai aduc în atenție credința în manifestarea tuturor harismelor și în botezul cu Duhul Sfânt, forma acestora trebuind să fie identică celei descrise în Noul Testament.

În România interbelică, deși penticostalii au fost persecutați, numărul acestora a crescut într-un ritm accelerat, astfel că în anul 1931, după zece ani de la apariția primilor penticostali în România, statisticile indică un număr de 3560 de credincioși penticostali în toată țara, pentru ca șapte ani mai târziu să se ajungă la cifra de 7270.

Începând cu anul 1938, din cauza persecuției accentuate, majoritatea penticostalilor din România se refugiază în mișcarea baptistă, îndeplinind toate formele legale pentru a deveni membri ai Bisericii Baptiste. Această perioadă, care durează până în anul 1945 și care culminează cu scoaterea baptiștilor în afara legii la sfârșitul anului 1942, nu a dus la dispariția penticostalilor din România; dimpotrivă, în anul 1945 în România existau 15.000 de penticostali.

După al Doilea Război Mondial, penticostalii din România ies din clandestinitate, organizându-se în trei grupuri care urmăreau recunoașterea oficială. Această perioadă de reorganizare a penticostalilor din România se suprapune cu accederea la putere a comuniștilor, când se creează un context nou, cu situații specifice, diferite de cele de până atunci. Este evident faptul că ateismul comunist nu putea face casă bună cu o confesiune creștină. Unul dintre scopurile statului comunist l-a constituit tocmai distrugerea credinței

în Dumnezeu. Acest deziderat s-a regăsit în câteva obiective clare pe care le-a avut Securitatea în această perioadă. Pentru ca activitatea lor să fie mai bine monitorizată de către statul comunist, penticostalii trebuiau scoși din clandestinitate. În același timp, se impunea și centralizarea, după model sovietic, pe de o parte, a cultelor evanghelice, prin federalizare, iar pe de altă parte, a credincioșilor penticostali, prin unirea forțată a celor trei grupuri existente la acea vreme.

Recunoașterea oficială a penticostalilor din România de către statul comunist drept cult religios a constituit o capcană pentru mulți lideri penticostali. În special Gheorghe Bradin, în acea vreme lider principal al penticostalilor din România, care în perioada interbelică suferise multe bătăi din partea jandarmilor din cauza credinței sale penticostale, acestea nereușind să-l facă să se lepede, a fost complet nepregătit, atât intelectual, cât și moral, psihic și spiritual, să distingă noua modalitate de persecuție instituită de statul totalitar comunist. Acesta nu cerea o lepădare de credință directă, ci încerca, puțin câte puțin, să modeleze fiecare credință religioasă după chipul și asemănarea comunismului, în acest scop el apelând la mijloace precum: recrutarea de colaboratori ai Securității – lideri și simpli credincioși – care să formeze o agentură în interiorul cultului, cenzurarea și politizarea publicațiilor; controlul personalului și a funcțiilor deținute în Cultul Penticostal, reglementarea serviciilor religioase; arondarea comunităților de credincioși; încercarea de interdicere a experiențelor harismatice; lupta împotriva disidenților etc..

Un dezavantaj net al Cultului Penticostal în relația sa cu statul comunist l-a constituit faptul că, spre deosebire de celelalte trei confesiuni evanghelice – bapțiști, creștini după evanghelie și adventiști –, penticostalii au fost recunoscuți oficial pentru prima dată de către regimul de democrație populară, după un sfert de secol de clandestinitate. Această situație a dus la adoptarea unui discurs îndatoritor față de regim, pentru favorul pe care acesta li l-a făcut credincioșilor penticostali, acordându-le libertate religioasă. În acest context se explică acceptarea facilă, de către Gheorghe Bradin, a acțiunilor Securității, de promovare sau înlăturare a unor lideri din structurile de conducere ale cultului, acțiuni care au constituit un model perpetuat până la Revoluția din decembrie 1989.

O moștenire lăsată de perioada comunistă o reprezintă bănuiala care planează asupra multor slujitori ai Bisericii Penticostale că ar fi colaborat cu Securitatea. Întrucât verdictul colaborării trebuie să țină cont de mai mult decât simpla semnare a unui angajament, asumarea rezolvării acestei probleme se cere făcută pe cale instituțională de către Cultul Penticostal din România.

Rezistența credincioșilor față de implicarea regimului comunist în activitatea religioasă a Cultului Penticostal s-a materializat în diferite acțiuni, printre care se numără: organizarea unor grupuri clandestine sau a unor întâlniri clandestine, pentru rugăciune sau studiu biblic, ale unor persoane care erau membri în Cultul Penticostal, implicarea credincioșilor în traficul clandestin cu literatură religioasă etc. Toate aceste acțiuni au generat persecuție din partea statului totalitar comunist.

Din perspectiva influențelor statului comunist asupra mișcării penticostale din România, putem spune că, sub aspect doctrinar, aceasta nu a fost negativă; statul comunist nu a reușit să influențeze doctrina penticostală, după cum nici persecuția din perioada interbelică și nici perioada de integrare în mișcarea baptistă nu au reușit acest lucru; contextul caracteristic acestor perioade a dus mai degrabă la temperarea unor extreme ivite în practica penticostală, dar care nu se reflectau în publicațiile apărute într-un cadru recunoscut instituțional.

Urme ale acestei perioade se pot observa în special la nivelul unor mentalități ca cea privind menținerea, în cadrul instituției Cultului Penticostal, a unei inovații implementate de regimul comunist – „sectorul pastoral”. Potrivit acesteia, o singură persoană păstorește un număr de patru, cinci până la zece comunități, care uneori au un număr mare de membri. Prin aceasta regimul comunist urmărea suprasolicitarea păstorilor și scăderea calității pastorației.

De asemenea, a fost perpetuată o serioasă aversiune față de instituție, multe grupuri penticostale alegând independența față de structurile instituționale și în perioada de după Revoluția din decembrie 1989. Aceasta s-a produs în contextul în care, în primii ani ai perioadei comuniste, învățătura penticostală despre harisme era pusă în practică într-o măsură foarte mare în mediul clandestin disident. Din pricina unor erori teologice și de practică apărute în rândul acestor grupuri greu de controlat, însă ușor de influențat, în ultimele decenii de dictatură comunistă s-a dezvoltat tot mai mult, în penticostalismul românesc, semiclandestinitatea. Foarte multe persoane care făceau parte din cultul recunoscut oficial participau la întâlniri clandestine de rugăciune și studiu biblic, la care erau practicate și harismele.

Deși pe teren se pot observa unele interpretări diferite în legătură cu botezul în Duhul Sfânt și darurile harismatice, teologia oficială despre acestea este statică, învățătura penticostală românească despre harisme din perioada 1922-1989 fiind în acord cu actuala mărturisire de credință.